

شش‌ش‌کان به سه‌ردمی ئستا چیمان په‌د‌ن؟ . نه‌جم‌دین فارس ده‌سن

چه‌مک و مه‌هامی شش‌ش، به‌پ‌ی‌وتی مه‌ژوو، جگه‌ل‌وی ته‌گ‌شتن وخواستی جیاوازی به‌پ‌ی‌سه‌ردم‌کانی دیاریکراوه‌، خواست و وویستی گ‌انی جیاوازی ل‌ خ‌گرتوو. یان سپاردوی‌تیه‌ ده‌ست گروپ‌کی تر ، ه‌مان ه‌ستی چینای‌تی و به‌رژ‌وه‌ندخوازی و خ‌پ‌رستی ا‌بردوویان ه‌بووه‌. سه‌ر‌تای دروست بوونی نا‌زای‌تی و شش‌ش، به‌ سه‌ر‌تای دروست بوونی فرماسیه‌نی که‌مه‌ل‌ای‌تی چینای‌تی ده‌گ‌گ‌ت‌وه‌ . له‌به‌ر ئ‌وی ه‌موو کردار‌کی به‌ ئازارو نای‌کسان، په‌رچه‌کردار‌کی دژوو په‌چه‌وان‌ای ه‌بووه‌ و ه‌یه‌. ئ‌مه‌ش گ‌انی ل‌‌وی‌چ‌نای‌تی و چه‌ندای‌تیه‌وه‌ به‌دوای خ‌یدا ه‌ناوه‌. سه‌ردم‌می که‌نی گ‌گ‌یوه‌ به‌ سه‌ردم‌می نو، وپ‌یوه‌ندی که‌مه‌ل‌ای‌تی و ئ‌ابووری نو‌وی به‌ره‌م ه‌انیوه‌. گ‌انی ماددی مه‌ژوو ، چه‌ند فرماسیه‌نه‌کی ئ‌ابووری که‌مه‌ل‌ای‌تی جیاوازی به‌ره‌م ه‌ناوه‌، تا گ‌گ‌شتوو‌ته‌ ئ‌ستای سه‌رمایه‌داری . کرداری چه‌وساوه‌کان و مللانه‌ی چینای‌تی له‌ ناو په‌رسی‌ به‌ره‌م ه‌نان و شش‌ش‌وه‌ کار‌کته‌ری دروست بوونی ه‌لوم‌رجی نو‌یه‌، به‌رده‌وامیش ده‌به‌ت تا سیسته‌می جیاوازی چینای‌تی که‌تایان ده‌ت.

ه‌کاری جیاواز جیاواز ئ‌اگری شش‌ش‌یان ه‌گ‌یرساندوو له‌ مه‌ژوودا، ه‌کار‌کانیش به‌پ‌ی‌سه‌ردم‌ جیاوازه‌کان ده‌گ‌گ‌ت‌وه‌، به‌هم داخوازی به‌ ی‌کسانی وماف و ئ‌ازادی‌کان ، خ‌ای هاوب‌شی ه‌موو شش‌ش‌کان بووه‌. به‌پ‌ی‌ به‌واو به‌چونی ز‌رکه‌ له‌بیرمه‌ندانی مه‌ژوو جیاوازه‌کان و به‌پ‌ی‌سه‌ردم‌کانیان ، وودانی شش‌ش به‌ چه‌ند ه‌کار‌که‌ ده‌ستنیشان ده‌که‌ن، ول‌کدانه‌وی جیاوازیان به‌کردوو.

بیروبه‌واجیاوازه‌کان له‌مه‌ژوودا له‌ باری‌ودانی شش‌ش‌وه‌:

ئه‌فلاتون ۴۰۰سا‌ په‌ش‌زایین، به‌وای وایه‌، کاته‌که‌ مره‌ف ووب‌‌وی چه‌وسانه‌وه‌ وئ‌ازاری برس‌تی وس‌رماو چه‌ندین ج‌ری ئ‌ازاردان ده‌به‌ته‌وه‌، ئ‌گ‌رسزای‌کی و‌وابوو ، ئ‌وا به‌‌وی ده‌سه‌ته‌ادا شش‌ش‌ به‌رپاناکات ، به‌هم ئ‌گ‌ر زانی قوربانی ده‌ستی ز‌رداریه‌، ئ‌وا به‌توو‌یه‌کی په‌اوپ‌ له‌ ه‌ه‌چون وداچون شش‌ش‌ به‌رپاده‌کات، ته‌ده‌که‌ش‌ت له‌ په‌ناوی ئ‌وی‌خ‌ی په‌ی دادپه‌رو‌رانه‌یه‌. ه‌موو

ناحیه تیگانی ترحم مول دکات تا سرک وتن بدست دهانت.....
به پی بی وای ئرست ک خوندکاری ئفلاتون بوو، له ه موو
جرگانی حکومت وده سالتا تکاندا (ئلیگارش، دیموکراسی،
ئرست کراسی، ...)، مرقه کان شش بش برپائیکان له پناوی
بدسته نانی یگسانیدا. له ی نانی ککاندا بهزکردن وای پرجمی
ئزادی و یگسانی داخوازی چین کانی خوار وای کممگای ی نانیگان
بوو.

له دواي ئو سهرده م سهرده می ئیسلام دهت، به واول چونکان له
ئیسلامدا له م شش، هه ر هاتنه دهر ویک له ما، خپیشاندان و
ژان سه ر شقامکان و میدانه کانی شار، به مانای دهر بهینی توپی
ونه مانی سه پروشودر ئی و بهرگه گرتن دهت. به مام له بهر ئو وای ئایینی
ئیسلام خای به کتا ئایینی ئاسمانی دزانته، هه ر هه سوک و تیک ک دژ
به حوکم وده سالتا خلیفای مسوومانان بکرت به ناشهرعی و به دژ
اسپارد کانی خوای له قه م دهتن، و دژ ده وسته و و و مامی
داخوازیگانی خیک نادنه و، ویکو ئو وای له م ژووی ئو وده سالتا تانی
خلافه تکانی ئیسلامدا وویان داو.

بیریارانی سه دهی حقه و سه ده کانی دواتر ته وانینه کانیان جهراو
جرن. به نمونه، له لای جهن لیک، مافی بهر نگاری و شش، به ئو و
ده گه نه ته و، ک ده سالتا تدار به شو ویک کی ناشهرعی به یاری مان وای
ده دات و جه به جه دکات. واتر ئه گه ر ده سالتا شهرعی ته هه بوو،
په ویست ناکات شش بش به ویاندا بهرپا بکرت هه تا ئه گه ر ده نده ش بهت.
شهرعی ته په دانه به هه ی ده نگه خیک و دروست ده بهت، و مارج نیه
هه موو شهرعی ته په دانه ک است و دروستی و عه داله تی ده سالتا په شان
بدات.

باک نین، به وای وای، ک تاهه نانه به داگیرکاری وکممگای
چه وسه نه ر، له گه ی ته ک شانی ششگه ان و ده بهت، و ک تایی نایته
ئه گه ر هه موو سه رکردای ته تیگانیان له ناو نه ده کاند هه نه و شته و.
شش بش، هاندانی هه موو شارک و هه موو گوندیک و هه موو کممگانه،
به بهرپا کردنی جه نگه تابه تیگانی خیان. له سه ر مرقه کان په ویسته
، که به جگه له بهر نگه یکردنی سوپا که خا و نی ییک
سه رکردای ته یه، شش بش به هه چونه سه زداریه ششگه ان که ئه بهت
سه رک و وتنه کی چه سپاوو به گوومان کردن. ئم به چونای باک نین، پشت
نا به سته به کرد ییک کی دیاری کراوی سازدراوی ئامانج وون. کاری
خود به خودی و به ره م کی نادیارو به ئامانجی گه یینی کممگای
سه رمایه داری به په یو نه دیکی کممگای ته نادیار، ئم ش بیرو کرداری
ئانارکیسته کانه، له هه ر کو ییک بن.

به به وای مارکس، جیاواز له به چون کانی په شتر، کاتیک شش وادی

هات، چینی کرکار شش بربادکات، برژوونندی کممگای
ششگمم (بمانای ئرک و ئامانجی ووتی ماددی مژوویی چینی
کرکار بگمائی مژوویی کممگای سربمایداری ب سربالیزی
زانستی) ئکات بربچاوی خی لکاتاندا، هموو ئو پوویستی
مادیان بربچست و دابین دکات، ک ل پناوی چالکی ششدا،
ب ل ناوبردنی دوژمنکانی، و هموو ئو سازاندن و پوویستیان
ل بربچاو دگرت، ک پوویستیکانی ئو تککشان پدکات و،
برنجامی کارکانی پای پوودن ن ب بکاره نانی دوورترین و
ووردترین بیروو بچونی خزم تکار ب ششش، و ئم ش ناچت س
بابتی توژین و یکی تپووری ل همان کاتدا.

دروستترین بچوون ب ب ئنجام گمانندی شش ل م سربرد م
ئستادا، بچوونی مارکس، ل بر ئو و ل مدمرو و یکی گشتگیری ب
سربک و تنی شش ب ئاستی ووتی ماددی مژوویی بربچست دکات ل
کممگاکاندا، ئالی تی سربک و تنی ب وونی پشاند او، دژبوونی
خی ب کاری خ بخی و ب برنامی ل سربک و تنی ششدا
پشاند او. سربک و تنی ششکان ب ن ب سازاندن و بربچست کردنی
پوویستیکانی ه س و انی و ئامانجی وون، بربچست کردنی
گم انکاری ل سیستمی چ و س ن رانی پوونندی کارو
سربمای، و پوونندی کممگائی تی و سیاسی سیستمی سربمایداری.
گم انی دموچاو ک بدموچاو کی تر ل همان سیستمدا، ششش نی،
واتای برپا کردنی ششش ل سیستمی سربمایداریدا، بربچست کردنی
گم انی پوونندی ئابووری کممگائی تی و سیاسی چینای تی
، ب کممگائی کی ئابووری کممگائی تی ب چین و توژ
کممگائی تی کان.

شششجیاواز کان و ئنجام کانیان ل مژوودا: ئوانی ل ابردودا
ب ششش ناویان هاتوو، ه ن دکیان ششش ب واتای گم انی پوونندی
کممگائی تی ئابووری، ه ن دکیان ماک و ناو کی شششیان پو
نی، ل بررئو و ی گم انی بندمای ئابووری کممگائی تی تپیدا
وندا و.

یک ل و جو ل ن وان، وداوی سالی ۱۲۱۵زی ئینگلترای،
نا زای تی و جو ل ن و ی ئرست کرات کان بوو دژی م لیک جن.
داوایان د کرد پاشا دان بن ت ب مافی خ کیشدا، م ب سشیش ل
زیاتر فراوان کردنی د س لاتی ئرست کرات کان بوو، و
ئنجامیشاندا. واتا سیستم ن گم ا، برژوونندی چینک س ن تری
جو ل ن و ک بوو ل ناو همان فرماسی نی سیاسی ئابووری
کممگائی تی، ئم ش گم انی شششی کممگائی تی ئابووری نی.

ل مژوودا چ ن دین شششی زانستی ه ی، توانیوان سربچمی

تېږوانينځکاني ۱۱بردوو بېباري ډووی ۱۱استی ځیدا بگډن. یېکک لږو
شېشې گړنگانې ،شېشې کڅپېرنیکس(۱۴۷۳-۱۵۴۳)زی بوو، بېوې کڅ
هېنانځخواروې ووتېکان بوو لږ ۱۱اسمانو بې سړ زوې، ۱۱وېش
بډرخستنې ۱۱و زانستنې کڅ څر بریتي لږ سښتېر و ناوېندی
کڅمڅوې څر، زوې ۱۱و ناوېندی، ۱۱و تېوورې گډور ترین شېشې
بوو لږ مڅووی زانست و فڅلک ناسیدا.

جووېانېو کاني کرۍم۱۶۶۶ز، دواي لږ ناوبردنی پېرلېمان، لږ
۱۱ینگلترادا دسېشې تکی دیکتاتېریانې دامېزراند، پېچېوانې
گډانېوې پاشايېتي و لږ ناوبردن و دېرکردنی څزاني ستیوارت و
گوېزانېوې دسېشې پاشايېتي بې وليم و ماري ساې ۱۶۸۸ز. ۱۱م
جړش لږ جوېانېوانې، نېتوانیو پېوېندی ۱۱ابووري سیاسي
کڅمڅوې تي بگډت، ۱۱م جوېانېوانېو گډانې سړوچاو، ناچېتې خانې
شېشېوې هړچېندی لږ مڅوودا بېشېشې ناوي هاتېت.

جړکي تري ناوانې جوېانېوېکان بېشېشې، ناوېدکردنی شېشې
۱۷۷۶زې ۱۱مريکايې. ۱۱م جوېانېوېي ځاوېن سړمايېو زوېو زارو
کڅيلېکان بوو، دژي هېمان چين بوو لږ ناو دسېشېات ودېوېتي
پاشايېتي ۱۱ینگلترادا. ۱۱م جوېانېوېي نېتوانې باري گراني ژيانې
کڅيلېداري کڅيلېکان لږ ۱۱مريکادا بگډت. ۱۱و جوېانېوېي نېبوو
هېکاري گډېني فرماسيېني کڅمڅوېي تي، بې فرماسيېنکي تر. بېکو
کڅيلېداري بېردوام بوو هېتا هېموواري سيازدې دسټووري ۱۱مريکا
لږ ساې ۱۸۶۵ز. ۱۱م ش نېتوانې لږسړ ۱۱رزي واقع کڅتايي بې
کڅيلېي تي بهنېت، تېنها مړکڅبي سړکاغز بوو. ۱۱م جوېانېوېي
ناتوانيت بېشېشې کڅمڅوېي تي بېچوېني، تېنها وکو ۱۱زگاري نيشتماني
چاولېدکړت، واتا تېنها ۱۱زگاري ځاوېن زوې و سړمايېکان بوو
لږژر چنگي باج و څراجي دېوېتي پاشايېتي ۱۱نگليز، هېتا لږ
دواتریشدا دېوېتي کڅماريېانېش دامېزراندېت.

لږو شېشېشاني کڅ فرماسيېني کڅمڅوېي تي گډې، شېشې ساې ۱۷۸۹زې
فڅنسي بوو، شېشې بېرژوازي بوو،وېهېگري گډانې فکري وټا بووري
و سياسي و کڅمڅوېي تي بوو. گډانې بنډېتي دروستکرد لږ پېوېندی
۱۱ابووري کڅمڅوېي تي وسياسي، پېوېنديکي نوې چيناېتي
سړمايېداريانې هېنايې ۱۱اراو، سړکڅوتني چيني ناوېند بوو بېسړ
پاشاو ۱۱رستېکراتېکاندا، کڅتايېان بېکڅيلې کشتوکاېدا هېنا،
سيستېمي سياسي و ۱۱ابووري وکڅمڅوېي تي سړمايېدارانې چېسپاند
،هېروېها بېشېشې نيشتماني و دېموکراسي ديارې دکړت. بېام
شېشې ۱۸۴۸زې فڅنسا، بېشداري پړليتاريا بوو، ۱۱م ش سړتاي
دسټېکي ووبېووبونېوې سړمايېداران و پړليتاريا بوو،
شېوېکي شېشې کڅمڅوېي تي لږ څگرتبوو، هېرچېند پړليتاريا

سەرکەوتنی یەکجارکی بەدەست نەهێنا، و کەماری دوو می بەرزواری فۆفۆنسای بەرجەستە کرد، بەبەم بوو بە چاوگەک بە شۆشەکانی تری ئوروپا، و بەرجەستەکردنی بەشەک لە مافەکانی مرئیی بە شۆشەییکی کۆپەکتر بەیان کردوو شیعاری ئازادی وەبرایەتی و دادووری بەیان دەکرد. ئەم شۆشەش زۆرتر لایەنداری مرئەفانە و کەمەتەتەیانە پەشان دەدات. شۆشەشی ۱۷۸۹زی شکەیی شۆشەکی گەلیانە لەخەرتبوو بەکاریگەری وەهاندانی بیری بەرزواریانە بەرزواری. بەبەم ئەو ۱۸۴۸زی مەملەتانەکی چینایەتەیانە لەخەرتبوو.

بەبەم جیاوازی لە شۆشەکانی تر، لەسەرردمی هاتنە ئارای سەرمايەداری شۆشەکی چینایەتی پەرەتاریای فۆفۆنسی سا ۱۸۷۱زی بوو، بەکەمەنە پاریس ناسراو، تەمەنی لە نەوان ۱۸ئازار بە ۲۸ئایاری ۱۸۷۱زی درێژای کەشا، یەکەم حکومەتی شۆشەگەیی چینی کرێکار بوو. لەوکاتەدا ئەم شۆشەش نەبوو گەلەنکاری و گۆزانەوێ سیستمی سەرمايەداری بە سیالیزم و کەمەنیزم، ئەگەر ئەمەش بەهەکاری کەمی تەمەنی و فرەیی لە ئاوەچونی جیاوازی ناو کەمەنارەکان، و لەلایەکی تریش گەمارو پیلان گەلەنە دۆووتانی ئوروپا دژی کەمەنە پاریس لەترسی لەدەستدانی دەسەڵاتی خەیان، تەمەنەکی کورتی بەهێست کرد. بەبەم وەرچەرەخانەکی گەورەیی لەسەر ئاستی ئوروپا و جیهان خۆلقاند، بوو هەکاری ئەو وەلاتانی ئوروپا باشتەر مامەتە لێگەت کرێکاراندا بکەن لەووی ماف و کرێکانیانەو.

شۆشەشی ئەکیەبەری ۱۹۱۷زی ۆسیا، ئەمیش بەیەکەک لەو شۆشەسانە هەژماردەکرێت، دوا سەنگەری دەرەبەگایەتی و کەیلە کشتوکایەتی ئوروپادا تەکشانە و لە جەگەیی سیستمی پاتریارکی و کشتوکایەتی، سیستمی سەرمايەداری دۆووتە دامەزراند، ئابوریکی پیشەسازی و کشتوکایەتی و سەربازی پەشکەوتووێ خستە جەگەیی ئابووری کشتوکایەتی و سیستمی پاتریارکی ئابردوو. ئەم شۆشە لێگەت ئەوێ بە شۆشەشی سەسیالیستی ناویان دەبرد، بەبەم هیچ بنەمایەکی ئابووری کەمەتەتەیی سەسیالیستی پەوێ دیارنەبوو و دانەمەزراند. دەسەڵاتی پاتریارکی کشتوکایەتی گەلەتی بە دەسەڵاتی گروپەکی حیزبی و سەربازی بەدسپلین و کەخراو. هەرحێک بوو بەت، تەنها سەسیالیزم نەبوو، و ئابووری کەمەتەتەیی و سیاسی دۆووتە کەوتووێ تە چنگی گروپەکی سیاسی و سەربازی حیزبیو. لەگەت ئەوێشدا ئەم شۆشە بە پەنەری ئەوێ شۆشەکی سەسیالیستی بوو، کاریگەری ئەستەوخی لەسەر شۆشەکانی ئوروپا و ئوروپای ژەهەمەت و ئاسیا و ئەمریکای لاتیندا هەبوو، لە بەشەکی بیرکردنەوێ سیاسی و دامەزراندنی سیستمی سەرمايەداری دۆووتەتی چین و کوبادا ئێگیداوێتەو بەشۆشەییکی

بـرچاو .

شـشـی ساـی ۱۹۵۴زى چىن، گـگـانى كـمـمـگـاـيـى كى دابـشـبووى چـنـد چىن
وتـوـئـى كى كـمـمـلـاـيـى تى وئـابـوورى دواكـوتـو بووـبوو . ئـوانـش
خاـوـندارانى زـوى وزار، و چىنـكى كـمـمـرادـر لـ دـهـاتـكان كـ
وابـستـى سـمـمايـى بـگـانـى دـرـوى ، و ووردـبـرژوازي كـ
نوـنـدـرايـى تى خاـوـن زـويـى كشتوكاـيـى كان ، وپيشـسازيـى دـستـى كان و
توـئـى كى بچوكى ئـشـنبـيرو خوـندـوارـكانى دـكـرد ، ئـمـش توـئـى كى
گـورـى كـمـمـگـاـيـى پـكـدـهـانى . و شـريـحـيـى كى تـرى كـمـمـگـاـيـى چىن
بريتى بوون لـ چـشـنـكانى پـرـلـيتاريا ، كـ پـكـدـهـاتـن لـ زـرينـى كى
جوتيارانى كشتوكاـيـى خاـوـنـانى زـويـى بچوكـكان ، وجوتيارـ
هـزارـكان ، و خاـوـنـانى پيشـسازى دـستى و ، كـرـكارانى شوـنـد
پيشـسازيـى كان ، و فـرـشـيار گـگـانـى كان . چىنى پـرـلـيتارى پيشـسازيش
بـپـى كـمـمـگـاـيـى چىن ژمارـكـيان كـمـتر . شـشـى چىن ئـم پـيوـنديـ
ئـابـوورى كـمـمـلـاـيـى تى سياسـيـى گـگـانى بـ كـمـمـگـاـيـى كـ سـرچاو
ئـابـوورى كـانى خستـى دـستى دـوـوـتـو و ، سـرـكـردـكانى دـوـوـتـيش
، ئـوانـبوون كـ ئـندامانى حيزبى شوعى چىن بوون ، وـكو يـكـتى
سـفـيـت . هـروـهـا شـشـى ۱۹۵۹زى كوباش ، وـكو چىن پـكـهـاتـى
كـمـمـلـاـيـى تيان بريتى بوون لـ خاـوـن زـويـى كان ، و بـرژوازي
كـمـمـرادـرى وابـستـى بـ سـمـمايـى ئـمـريـكى و ، ئـمانـى دـسـمـاتيان
بـدـستـى و بوو . شـشـى كوباش وـكو شـشـى كـانى چىن و وـسيا ،
نـيـانـتوانى كـمـمـگـاـيـى كى ئـابـوورى كـمـمـلـاـيـى تى بـ چىن
وتـوـئـى كـمـمـلـاـيـى تى كان دامـزـرـنـن . هـرـسـ شـشـى كـو ئـوانـى
ئـژـهـاتى ئـوروپا ، گـگـانى سيستمى كـمـمـلـاـيـى تى ئـابـوورى سياسى
سـمـمايـى دارى ، نـگـگـانى بـ سيستمى كى ئـابـوورى كـمـمـلـاـيـى تى بـ چىن و
چـوسـانـو . تـنـهـا گـگـانى سـمـمايـى دارى بازايـى ئازاد بوو بـ
سـمـمايـى دارى دـوـوـتـى ، شـشـى سـسـيـالىستى نـبوو وـكو هـندـك لـ
بـريـارانى بـرژوازي وليبرالـى بـيانـدـكرد .

بـپـى بـواي هـندـك لـ نووسـر بـرژوازي و نيشتمانـى كان ،
كودـتـاكـانى كـ وويانداو لـ كيشوـرـكانى ئاسيا و ئـفـريقـا دا ، بـ
شـشـى ناويان بردوون . وـكو كودـتـاى ۲۳ يوليـو ۱۹۵۲زى مىسر دژى
پاشايـى تى . هـروـهـا كودـتـاى ۱۴ تـمـمـوز ۱۹۵۸زى عـراق دژى پاشايـى تى .
وـكودـتـاى بـعـسـى كـانى سوريا لـ ساى ۱۹۶۳زى دژى بـگـاـيـى تى .
هـروـهـا كودـتـاى ۱۷-۳۰ تـمـمـوزى ۱۹۶۸زى بـعـسـى كـانى عـراق ، دژى
سيستمى كـمـمـارى عبدلـحـمان عارف . هـمـو ئـم كودـتـاى نـو ئـوانـش
كـ ناومان نـبردوون ، نـيان توانيوـو سيستمى كـمـمـلـاـيـى تى ئـابـوورى
بـگـگـان ، بـسيستمى كى بـ چىن و چـوسـانـو و بـ كارى بـكـر . لـ سـرـدـمى
سـمـمايـى داريدا شـشـى كـاتـك پاى و ماناي دـبـت كـ گـگـانى بـنـدـتى

بکات له په کها ته ئا بووری کم مالا یی ته چینا یی ته به کم مالا گای کی به چین و چوسا نه وو، به داخ وو ئم ش هه تا ئستا ویند داوو. ناوانی جو له نه وو و خپشانندان کانی باکوری کیشوری ئفریقا، به شش ش به هاری عر بی، ناوو ناو نیشان کی هه یی و ماکی گانی یشیی پی یو ندی کانی ئا بووری و کم مالا یی ته هه ند گرتیوو و به رجسته ی نه کرد له کم مالا گاکا نیاندا. بنده ته ناوی به هاری عر بی ده گرتیوو و ئیلهامی له شش ش کانی به هاری ۱۸۴۸ زی ئوروپا وو و رگرتیوو، یان پریان به یوو. ئمانش نه یان توانی سیست می سرمایه داری بگنن به سیست مکی شایسته به ژیان کی سدرده میانی، به چوسا نه وو و کاری به کر به مر فکان. هر جو له نه وو یک و خپشانندانک، گنی دموچاوو مانده وی هه مان سیست می ابردوو له خبگرته، له ئستای سیست می سرمایه داری، ماناو دلال ته وودانی شش له دست ددات.

خپشانندان کانی ئران له بهر شنایی شش ش کانی ابردودا:
له وانگی ئو شش شانه ی له ابردودا ویانداو، باس کی کوورت له ناو ته کی جو له نه وو و خپشانندان کانی ئران ده کین. ئو وی ده گرتیوو و سر جو له نه وو کان و خپشانندان کانی ئران و پلاتف می (ژن- ژیان- ئازادی)، په رج مکی یف رمیستی و فمینیس تانه ی ناگشتگیر، نه ی توانیوو د ربه ی ناو ته کی شش ش کی کم مالا یی ته گشتگیری هه م لای نه بهت ول خبگرته، هر چه ند ه موو چین و توثر کانی کم مالا گای ئران به شاری ته دایکن. هه ز کانی خبک له در وو و ناو وی ئران، هه شتا نازانن به وونی چیان ده و ته و له دواتر دا چی داد مزر نن، پی یو ندی کم مالا یی ته وئا بووری کان چی به سدرده نن. له ئستای سرمایه داریدا، هر گه انک کم سیست م له بنده ته وو هه ند ته کته، و سیست م کی ئا بووری کم مالا یی ته به چین دانه مزر ته له جگایدا، ناچه ته خان ی شش و شش گه یی وو. له خ وو هر جو له نه وو یک و خپشانندانک به شش ش بزانه ته ده ک ویند هه یی کی گه ور وو، هر ووه کو ئو وی بانگ واز ده کرت به پش تیوانی کردن ول گه مان بن له شش شی ئراندا، به واش به کخراوی چینا یی ته نه بهت، بانک و دووه واه. له گه بوون واتای کخراو بوون، کم بوون و یی له چوارچه وی ئامانجه کدا. بیرکردنه وو و گرنگیدان به کاری خود به خود، هه مان ئو بیرکردنه وو یی کم به خپشانندان کانی ئران بیرده کرت وو، هه مان بیروو به چون کم هه یی جانی سزوعا تیف ئکاته ئامانجه سهرک و تنی شش ش، هه مان به چوونی ئانارکیانه ی باک نه نیان هه یی. ئم ش سهرک و تنی شش ش به خوا ئسپهر ته. له لای کی تر کم مالا ک له به ئامانجه و نا وونی خپشانندان کانی ئران،

بـرگـی کـوردایـی تـی دـکـات بـبـردا ، لـبـرئـوی ئـاگـری ئـو
 خـپـشـانـدانـانـ، بـ پـریشـکی گـیان لـدـستـدانـی کـچـکی کـورد خـش
 بـوـو. لـلـایـی کـی تـر کـمـمـمـک ئـای شـاهـنشـاهـی اـبـردووی ئـران
 بـرـزـکـنـو. ئـم اـکـشـان اـکـشـانـ، بـبـگـی ئـو یـ کـ
 یـکـگـرتووی کـی کـمـمـایـی تـی چـینـایـی تـی لـسـر ئـاستـی کـمـمـگـای ئـران
 بـوونی نـی ، خـپـشـانـدانـانـ کـان ئـامـانـجـی وـو نـی سـرتـاسـری شـشـکی
 کـمـمـایـی تـی ئـابـووریـان نـی. ئـو بـچـوونـی کـ لـپـشـتردا بـیـانـمان
 کـرد بـ سـرکـوتـنی شـشـگـی گـور و گـور نـی سـرکـوتـن دـکـات.
 لـبـر ئـوی خـپـشـانـدانـانـ کـانی ئـران لـشـی کـی بـ سـر ،
 لـهـرکـاتـکـدا بـت دـکـوتـ چـاکـو و سـردـنـتـو. لـبـرئـو
 لـسـر کـمـنـیستـ زانـستیـکـان پـویستـ پـر نـدـن بـکـاری
 خـود بـخـودیان و دـاـدـی سـزداریان بـ هـیچ خـپـشـانـدان و
 جـوانـو یـک بـوای پـلـنـهـنن و نـبـت ، هـرجـوانـو و خـپـشـانـدانـک
 ئـامـانـجـدار بـکـن بـئـاـاستـی هـوـشـانـو یـ سیستـمی سـرمـایـداری و
 دـامـزرا نـدی کـمـمـگـای کـی بـچـین و چـوسـانـو یـ مـر فـ لـبـرچـاوبـگـرن
 ئـامـانـجـمان بـت . لـشـی یـک چـاوی نـبـت و مـشـکی نـبـت نـاتـوانـت
 بـئـاـاستـی دـروست بـکـات. مـارکـس دـتـ، تـکـشـان دژی سـرمـایـداری ،
 بـشـو و یـکی سـردـمـیان و لـ سـنور کـی بـا تـردا و بـبـایـی خـکی تـر و ،
 تـکـشـانی کـر کـاری کـر تـی دژی سیستـمی بـرژوازی (سیستـمی
 سـرمـایـداری لـبرایـی) ، ئـاوات و ئـار زوی شـشـی سـیالیستـی
 نو (زانستـی) بـریتـی لـسـرکـوتـنی پـر لـیتـاریـا بـسـر
 بـرژوازیـدا . کـخستـی کـمـمـگـای بـشـو و یـک کـ هـمو جـاوازی
 چـینـایـی تـی کـان لـناوبـات . و کـو ئـوانـی کـ لـ اـبـردوودا بـ شـش
 ناویان بـردو و ئـو و ئـرکـشی جـبـجـنـکرد . ئـوی ئـستا لـ ئـران
 دـگـوز رـت ، خـپـشـانـدانـان هـگـری شـیعـاری بـرژوازیـن کـ خـی لـ ناو
 (ژن - ژیان - ئازادی) مـاسـداو . ئازادی فـی مـی بـیرکـردنـو یـ شـش
 بـرژوازی فـی نـسی بـو ، و بـیریارانی لـبرایـی دایان شـو و
 پـیدـنا سـرتـو ، ئازادی لـ لای لـبرالیزم ، هـسـوکـوتـی ئازادانـی
 مـر فـ بـ بـهـاکـانی بـرژوازی و سـرمـایـداریـو ، خـی لـ ئازادی
 خـو نـدار تـیدا دـبـینـتـو .

ئـو و تـی مـارکـس دـکـم بـکـتـا تـوانـین لـ بار یـ شـش لـ
 سـردـمـی سـرمـایـداریـدا ، دـتـ: کـمـنـیزم لـ هـمو بـزووتـنـو کـانی
 اـبـردو و هـتا ئـستا جـاواز تـر ، ئـو یـ کـ هـمو پـیو نـدیـکـانی
 بـرهـم هـنـان و هـسـوکـوتـی کـانی اـبـردو و ژـر و ژوور دـکـات ، هـمو
 مـلوومـرجـ مـرجـدار سـروشتـیـکـانی اـبـردو ، کـ بـرهـم هـاتـووی
 اـبـردووی مـر فـن هـتا ئـستا ، دـما لـرا و لـشـو سـروشتـیـکـی و خـرا و تـ
 ژـر چـنگـی دـسـا تـداران ، بـهـوشـیاریـو چـار سـری دـکـات .

سراجا وکان:

- ١- افلاطون : جمهورية، دار الوفاء لدنيا لطباعة والنشر.
- ٢- ارسطو : السياسة ، منشورات الجمل.
- ٣- آنجلس: آلباكونينية في العمل، دار الفارابي.
- ٤- جون لوك: في الحكم المدني، اللجنة الدولية لترجمة الروائع.
- ٥- حنـ ارنيـت: رأي في الثورات، الهيئة العامة لقصور الثقافة.
- ٦- عبدالرضا الطعان: مفهوم الثورة، دار المعرفة.
- ٧- ماركس، آنجلس: الايديولوجية الالمانية، دار دمشق.
- ٨- ماركس: النضال الطبقي في فرنسا من ١٨٤٨ الى ١٨٥٠، دارالتقدم.
- ٩- ماركس: الحرب الاهلية في فرنسا، دارالتقدم.
- ١٠- الموسوعة السياسية، مفهوم الثورة،